

Termijnagenda 2024

Versie 7 december 2023

Inhoudsopgave

Overzicht (kalender 2024)	3
Overzicht (onderwerpen 2024)	4
1. Inleiding	6
1.1 Een nieuwe MRA Agenda, een nieuwe Tweede Kamer	6
1.2 Doel en status	6
2. Het bestuurlijke gesprek in 2024	7
2.1 Het Bestuur	7
2.2 Platform Economie	8
2.3 Platform Ruimte	9
2.4 Platform Mobiliteit	10
3. Planning: P&C Cyclus in 2024	12
Bijlage 1 - Verklaring van woorden en afkortingen	13
Bijlage 2 - Vergaderkalender 2024	los bestand
Bijlage 3 - Actualiteitenoverzicht december 2023	los bestand

Overzicht (kalender 2024)

In onderstaand overzicht is inzichtelijk gemaakt op welke momenten de raden en Staten en de Raadtafel in ieder geval betrokken worden. Het is goed mogelijk dat hier in de loop van het jaar nog momenten bijkomen, al dan niet op advies van de Raadtafel.

Q	M	Onderwerp	Behandeling	Raden & Staten	Deelregio	AV	Raadtafel	Bestuur
	jan	MRA Agenda 80% versie	concept bespreken					X
	feb	Verantwoording 2023	vaststellen					X
Q1	feb	MRA Agenda 80% versie	concept vaststellen			X		
	feb	MRA Agenda 80% versie	wensen & opvattingen	X				
	mrt	Verantwoording 2023 (TKN)	informatieverstrekking			X		
	apr	Update Termijnagenda 2023	informatieverstrekking	X	X	X	X	X
	apr	Voortgangsnota 2022 (concept)	informatieverstrekking	X	X	X	X	X
	mei	Definitieve versie MRA Agenda	concept bespreken					X
Q2	jun	Voortgangsnota 2022	wensen & opvattingen	X				
	jun	Definitieve versie MRA Agenda	concept vaststellen			X		
	jul	Definitieve versie MRA Agenda	bekrachtigen**	X				
	nntb	Deelregionale sessies *	informatieverstrekking	X	X			
Q3	aug	Update Termijnagenda 2023	informatieverstrekking	X	X	X	X	X
	okt	nieuwe MRA Agenda vaststellen	vaststellen			X		
	nov	Update Termijnagenda 2023	informatieverstrekking	X	X	X	X	X
	nov	Jaarplan 2024	vaststellen					X
Q4	nov	Verantwoording MRA Agenda 2020-2024	concept bespreken					X
	dec	Verantwoording MRA Agenda 2020-2024	vaststellen			X		
	dec	Jaarplan 2024 (TKN)	informatieverstrekking			X		
	dec	Termijnagenda 2024	informatieversterkking	X	X	X	X	X
	nntb	Deelregionale sessies *	informatieverstrekking	X	X			

* in de meeste deelregio's van de MRA worden deelregionale sessies georganiseerd voor raads- en Statenleden. Ook MRA-onderwerpen komen aan de orde met als doel te informeren en het gesprek aan te gaan. Daarbij wordt in afstemming met de organisatoren van de deelregionale sessies gekeken naar welke wensen er zijn voor wat betreft onderwerpen. Uiteraard wordt ook gekeken naar wat op dat moment actueel of urgent is.

Voorlopig overzicht agendering 2023

Q	Onderwerp	MRA Agenda*	Overleg
Q1	Programma bedrijventerreinenstrategie	1.1, 1.2, 2.1	PF EZ
	Stappenplan samenwerking ROM InWest / Board	0.3, 1.1	PF EZ
	Programma internationalisering	1.3	PF EZ
	Programma verduurzaming bedrijventerreinen	1.1, 1.2, 2.1	PF EZ
	Vorbereiding BO Leefomgeving voorjaar 2024	0.2, 2.1	PF Ruimte
	Ruimtelijke voorstellen provincies i.r.t. NOVEX	0.2, 2.1	PF Ruimte
	Planning bestuurlijke besluitvorming Rijk-Regio 2024	0.2, 2.1	PF Ruimte
	Uitvoeringsagenda MRA NOVEX (uitwerking)	0.2, 2.1	PF Ruimte
	Voortgang voor MRA Agenda	0.5, 1 & 2 & 3	PF Mob
	Input NOVEX Uitvoeringsagenda	0.2, 2.1	PF Mob
	Jaarverslagen RMP, MRA-E, Logistiek, Smart Mobility e.a.	3.1, 3.2, 3.3	PF Mob
	Conceptversie 80% MRA Agenda	0 & 1 & 2 & 3	Bestuur
Lobby richting nieuwe Kabinet	0.2	Bestuur	
Q2	Programma Arbeidsmarkt	1.3	PF EZ
	Verkenning digitale infrastructuur	1.5	PF EZ
	Thema/Keuzes Board	0.3, 1.1	PF EZ
	BO Leefomgeving 2024, strategisch gesprek over ruimtelijke voorstellen en NOVEX MRA	0.2, 2.1	PF Ruimte
	Jaarplan en financiën	0.5	PF Ruimte
	Agenda BOL	0.2, 2.1	PF Mob
	Vorbereiding SBaB	3.1, 3.2, 3.3	PF Mob
	PvA Vervoersarmoede / Mobiliteitsrechtvaardigheid	3.1, 3.3	PF Mob
	Rapportage Fiets	3.2	PF Mob
	Lobby richting nieuwe Kabinet	0.2	Bestuur
Definitieve versie MRA Agenda	0 & 1 & 2 & 3	Bestuur	
Q3	Regionaal / economische strategie / deelregio profielen	1.1	PF EZ
	Aanscherping werkplan obv nieuwe MRA Agenda	0.5	Platforms
	BO MIRT (definitief onderschrijven van afspraken over ruimtelijke voorstellen en NOVEX Uitvoeringsagenda)	0.2, 2.1	PF Ruimte
	Vorbereiding BO MIRT	0.2, 2.1	PF Mob
	Voortgang Spoor & OV, BRT	3.1, 3.2	PF Mob
	Betalen Naar Gebruik	3.3	PF Mob
	Voortgang NOVEX Uitvoeringsagenda	0.2, 2.1	PF Mob
Verantwoording MRA Agenda 2020 - 2024	0.5	Platforms	

Q4	Terugkoppeling BO MIRT	0.2, 2.1	PF Ruimte
	Vooruitkijken afspraken, strategisch gesprek in BO Leefomgeving van 2025	0.2, 2.1	PF Ruimte
	Jaarplannen RMP, MRA-E, etc.	3.1, 3.2, 3.3	PF Mob
	Verantwoording MRA Agenda 2020 - 2024	0.5	Bestuur
	Voortgang pilot MRA Vertegenwoordiging Brussel	0.2	Bestuur

** de nummers 0, 1, 2 en 3 verwijzen naar de bestuurlijke opdrachten uit de huidige MRA Agenda, de nummers 0.1 t/m 3.3 verwijzen naar de bijbehorende uitvoeringslijnen.*

1. Inleiding

1.1 Een nieuw begin

Het komende jaar zorgen twee ontwikkelingen voor de nodige reuring in de regionale samenwerking.

Aan het begin van het jaar zal de 80% versie van de nieuwe MRA Agenda naar alle deelnemers worden verzonden. De kern van de nieuwe MRA Agenda zal zijn opgebouwd uit inhoudelijke ambities voor de langere termijn, welke concreet worden gemaakt door beoogde resultaten die het meetbaar maken wanneer de ambities zijn behaald. Deze ambities en beoogde resultaten worden vervolgens doorvertaald in een concreet meerjarig uitvoeringsprogramma met daarbij een meerjarenbegroting, waarin we inzichtelijk maken welke acties we als samenwerkende overheden de komende vier jaar gaan oppakken, waar we het Rijk of Europa voor nodig hebben, en wat onze propositie wordt richting bedrijfsleven, kennisinstellingen en sociaal-maatschappelijke instellingen. Door te werken met ambities voor de langere termijn en deze af te wegen tegen variabelen waar schaarste aan is (bijvoorbeeld ruimte, energie, water, arbeid, financiering, ambtelijke capaciteit, etc) ontstaat zicht op keuze vraagstukken waar een bestuurlijk gesprek voor nodig is. Ook maken we zo inzichtelijk wat de impact is op de brede welvaart, en hoe het zich verhoudt tot ons meerkernige verstedelijkingsconcept. De komst van de nieuwe MRA Agenda geeft richting aan het bestuurlijk gesprek dat in de verschillende MRA Gremia (en hopelijk lokaal bij de MRA deelnemers) gevoerd gaat worden, en maakt dat we ons herbezinnen op de activiteiten die we uitvoeren als MRA. Bij elke actualisatie van de Termijnagenda nemen we de deelnemers zo goed mogelijk mee in de actualiteiten van dat moment en de verwachte agendering van onderwerpen in de daaropvolgende bestuurlijke overleggen.

Nadat in november van 2023 de verkiezingen voor de Tweede Kamer zijn geweest, zal naar verachting in de loop van 2024 een nieuw Kabinet aantreden. De onderwerpen die in de landelijke politiek en de dynamiek rondom de verkiezingen actueel zijn (o.a. migratie/arbeidsmarkt, woningmarkt, stikstof, brede welvaart, etc) raken naar verwachting sterk aan de onderwerpen die ook in de nieuwe MRA Agenda een plek zullen krijgen. Gezamenlijke lobby vanuit de MRA richting Den Haag (en afstemming daarover in de verschillende gremia) zal komend jaar belangrijker zijn dan ooit.

1.2 Doel en status van de Termijnagenda

De Termijnagenda is een informatief document dat inzicht verschaft in op welke momenten gedurende het komende jaar de raden en Staten betrokken worden. Ook wordt inzichtelijk gemaakt welke onderwerpen het komende jaar op de agenda's staan van de verschillende bestuurlijke overleggen. Op deze wijze kunnen raads- en Statenleden zelf ruim op tijd het eigen gesprek tussen bestuurders en volksvertegenwoordigers lokaal, provinciaal of deelregionaal agenderen.

Conform het advies wat de Raadtafel hierover heeft afgegeven zal de Termijnagenda elk kwartaal worden geactualiseerd, en actief naar alle deelnemers en hun Raden of Staten worden verzonden. Daarbij zal telkens ook een overzicht van inhoudelijke actualiteiten worden gevoegd, zoals dat de afgelopen paar vergaderingen ook bij de stukken van de Algemene Vergadering zat. De verwachting is dat dit college's, raden en Staten nog beter in staat zal stellen om het inhoudelijke gesprek over onderwerpen uit de MRA samenwerking te voeren.

2. Het bestuurlijke gesprek in 2024

In dit hoofdstuk zal van de vier inhoudelijke bestuurlijke gremia (het Bestuur en de drie Platforms) inzichtelijk worden gemaakt welke onderwerpen het komende jaar belangrijk worden en wat daarbij de bespreek- of aandachtspunten zijn.

2.1 Het Bestuur

Het komende jaar zijn een drietal ontwikkelingen van invloed op de activiteiten van het Bestuur:

- a) de nieuwe MRA Agenda voor de periode 2024 – 2028, die eind januari in concept gereed zal zijn, en zo rond de zomer ter vaststelling naar alle deelnemers wordt verzonden.

Van het Bestuur vraagt dit om een aantal zaken:

- Het stimuleren van het bestuurlijk gesprek over de keuzevraagstukken waar we straks voor staan, en het verbinden van de Platforms en de PHO's daarin
 - Het operationaliseren van anders kijken, anders doen, door nieuwe ontwikkelingen, nieuwe verbindingen tussen thema's of nieuwe benaderingen aan te jagen
 - Het nog nadrukkelijker verbinding zoeken met partners uit het bedrijfsleven, kennisinstellingen en sociaal-maatschappelijke instellingen om vanuit onze eigen propositie en gedeelde belangen te verkennen welke acties zij kunnen ondernemen om onze ambities een stapje dichterbij te brengen
 - Een actieve lobby richting- en aanwezigheid in Den Haag en Europa
- b) de landelijke verkiezingen voor de Tweede Kamer die in November 2023 worden gehouden, en in de loop van 2024 naar verwachting leiden tot een nieuw kabinet

Van het Bestuur vraagt dit om een aantal zaken:

- Het verder werken aan een gezamenlijk verhaal vanuit de MRA, met duidelijke prioriteiten waar we op inzetten
- Het versterken van het interne en externe netwerk van de MRA om een eenduidige lobby mogelijk te maken

- Een actieve coördinatie van de lobby inspanningen en activiteiten vanuit de MRA richting de nieuwe Tweede Kamer en het nieuwe Kabinet, ook gekoppeld aan acties vanuit Platforms en PHO's
 - Het inzetten van het eigen Haagse netwerk, en het stimuleren van anderen binnen de MRA om hun netwerk te benaderen
 - Richting geven aan ambtelijke contacten tussen de MRA en Den Haag
- c) daarnaast zal ook de evaluatie van de implementatie van de Samenwerkingsafspraken in de eerste helft van 2024 worden afgerond.

Van het Bestuur vraagt dit om een aantal zaken:

- Scherpte in de gesprekken die in het Bestuur worden gevoerd: met welk doel bespreken we dingen in het Bestuur, en hoe verhoudt zich dat tot het gesprek wat in Platforms of PHO's wordt gevoerd?
- De inhoud voorop (waarbij nu de huidige en straks de nieuwe MRA Agenda leidend is), governance of structuur op een tweede plek: governance of structuur mag niet een belemmering zijn om onze inhoudelijke ambities te verwezenlijken.
- Een belangrijk aandachtspunt voor de nieuwe MRA Agenda wordt de uitvoerbaarheid van de afspraken die we maken: veel gemeenten hebben het financieel en qua ambtelijke capaciteit lastig, en veel acties uit de MRA agenda vragen om een deelregionale of lokale doorvertaling of implementatie. Dat maakt het des te belangrijker dat als we op MRA schaal afspraken maken, dat dan ook de bestuurders betrokken worden die er lokaal over gaan. Dat maakt ook dat als we platform overstijgende thema's als duurzaamheid of brede welvaart willen verbinden met de uitvoering van de MRA Agenda die we in de Platforms hebben belegd, dat we dan vaker bestuurders van buiten de Platforms zullen moeten betrekken (hetzij in PHO's, het zij in thematische bijeenkomsten). Het Bestuur zal ook hier een trekkende en verbindende rol in moeten spelen.

2.2 Platform Economie

Voor 2024 ligt het accent van de activiteiten van het Platform Economie bij de onderstaande onderwerpen.

Werklocaties – Vanuit het programma Plabeka wordt verder gewerkt aan de economische profielen voor de deelregio's: op dit moment worden met 'kwalitatieve bouwstenen' hier een eerste aanzet toe gegeven. Ditz al al in 2024 tot de eerste concrete investeringsplannen moeten leiden, waarvoor ook het Rijk zal worden aangesproken.

Daarnaast speelt ook de discussie over 'ruimte voor werk': de tekorten voor werklocaties worden steeds signifikanter. Begin 2024 hebben we een bedrijventerreinenstrategie met bijbehorend uitvoeringsprogramma opgesteld, die vervolgens zal worden uitgevoerd. Een en ander wordt uiteraard ook goed ingebed in de NOVEX uitvoeringsstrategie.

Toerisme en recreatie – Eind 2023 zal de nieuwe Strategische Agenda Toerisme en Recreatie worden vastgesteld. 2024 zal in het teken staan van de start van de uitvoering van deze strategie, waarbij verder wordt ingezet op de spreiding van toerisme (in samenhang met recreatieve en culturele functies) en de bijdrage ervan aan de poly-centrische ontwikkeling van de MRA.

Talentontwikkeling/ Onderwijs & Arbeidsmarkt – De focus ligt op het bevorderen van de samenwerking tussen overheden enerzijds en bedrijfsleven en onderwijsinstellingen anderzijds. Ook het inzichtelijker maken van de verschillende activiteiten, het stimuleren van de onderlinge samenwerking tussen deze initiatieven en het agenderen van knelpunten is een taak van het platform Economie. Zeker dit thema vraagt de komende jaren investeringen; inzet op het samen met de betrokken publiek-private partners doorontwikkelen van initiatieven tot serieuze proposities richting Groeifonds is daarom noodzakelijk. Het samenbrengen van onderwijs en bedrijfsleven op fysieke locaties (campus-ontwikkeling, fieldlabs) vraagt (ook in relatie tot Plabeka) het komende jaar een gerichte aanpak. Het eind 2023 afgeronde onderzoek naar de Arbeidsmarkt in de MRA zal de acties benoemen die we in 2024 moeten gaan oppakken, waar nodig met de collega's uit het sociale domein.

Circulaire Economie – Via de uitvoering van de Investeringsagenda/transitieversneller zullen in 2024 de nodige initiatieven verder uitgewerkt worden, cq investeringsgereed gemaakt worden. Ook in het nieuwe EFRO-programma 'Kansen voor West' krijgen de energietransitie en de ontwikkeling van de circulaire economie – in lijn met het EU-beleid – een prominente plaats. Dit biedt mogelijkheden tot investeringen. Ook hebben de energietransitie en circulaire economie nadrukkelijk ruimtelijke consequenties, die hun doorvertaling moeten krijgen in nieuwe Plabeka-afspraken (bedrijventerreinenstrategie) en de Verstedelijkingsstrategie / NOVEX.

2.3 Platform Ruimte

Voor 2024 ligt het hoofdaccent van de activiteiten van het Platform Ruimte bij de onderstaande onderwerpen.

BO Leefomgeving en BO MIRT – De voorbereiding van de besluitvorming met het Rijk in het BO Leefomgeving en het BO MIRT in het voor jaar en in het najaar zijn ook komend jaar weer belangrijke onderwerpen van afstemming in het BO Ruimte

NOVEX en de NOVEX-uitvoeringsagenda – De afstemming tussen de verschillende NOVEX gebieden in de MRA (MRA, NZKG, Groene Hart, Schiphol en de Lelylijn) en de provinciale regierol is een complex vraagstuk dat komend jaar onderwerp van gesprek is. Daarnaast staat ook de uitwerking van de NOVEX MRA in een uitvoeringsagenda, met bijbehorende governance en een regioale investeringsagenda op de rol. Inzet is om de gehele agenda en de benodigde groslijst aan maatregelen met het Rijk vast te stellen in het BO Leefomgeving van 2024. Uiteraard is de vorming van het nieuwe Kabinet daar wel van invloed op.

Bouwen en wonen – Het programma bouwen en wonen van de MRA heeft komend jaar als doel om te bouwen aan een economisch en sociaal sterke metropoolregio, met aantrekkelijke kernen en steden, met voldoende woningen en een divers woningaanbod aansluitend op de woningbehoefte. Deze woningen zijn van goede kwaliteit en evenwichtig verspreid over de region: toekomstbestendig, duurzaam, bereikbaar en betaalbaar. De focus ligt daarbij o.a. op versnelling van de woningbouw, regionale samenwerking in het kader van de huisvesting van aandachtsgroepen, de ondersteuning van uitvoering van ruimtelijke plannen door het wegnemen van knelpunten bij gebiedsontwikkeling en transformatie, samenwerking richting woondeals met het Rijk, en inzicht, monitoring en kennisdeling.

Klimaatadaptatie - Vanuit het programma klimaatadaptatie wordt komend jaar ingezet op het verder aanjagen van klimaatbestendige nieuwbouw/gebiedsontwikkeling, wordt de roadmap vitale en kwetsbare infrastructuur uitgevoerd en wordt ingezet op verdere samenwerking binnen MRA Programma's en actielijnen (o.a. NOVEX, samenwerking GroenBlauw)

2.4 Platform Mobiliteit

Voor 2024 ligt het hoofdaccent van de activiteiten van het Platform Mobiliteit bij de onderstaande onderwerpen.

Schaalsprong mobiliteitssysteem – Samen met het Rijk wordt verder ingezet op de schaa sprong OV om de bereikbaarheid van de MRA te vergroten. Met de MIRT afspraken van 2022 werden gezamenlijk grote stappen gezet bij een aantal grote projecten als doortrekken Noord-Zuidlijn, Ringlijn en ZuidasDok, maar door de bezuinigingen in 2023 op de Noord-Zuidlijn is die voortgang getemperd. De MRA gaat ervan uit dat het volgende kabinet hier weer de nodige middelen voor zal vrijmaken en zal dit de komende tijd onder de aandacht brengen van het Rijk. De MRA blijft de mobiliteitstransitie koppelen aan de verstedelijking. Hierover zijn goede MIRT afspraken gemaakt die nu in uitvoering worden genomen in de verschillende steden. Een aantal investeringen dragen direct bij aan de HOV/BRT-corridors naar Zaanstad, Haarlem en Almere. De verschraling op het spoor is uiteraard een terugkerend agendapunt bij platform Mobiliteit. Niet alleen staan de spoorprojecten onder druk, maar is vooral ook de dienstregeling op een aantal trajecten verschaald als gevolg van teruglopende reizigersaantallen, financierings- en arbeidsmarkttekorten. Het platform Mobiliteit kent een gecoördineerde aanpak van Spoor en OV. Een tariefstijging voor het komende jaar is door samen op te trekken in een landelijke lobby op het nippertje afgewend, maar dit geldt nog niet voor 2025.

Fiets – Het gebruik van de fiets wordt onverminderd en no regret gestimuleerd en gefaciliteerd in de MRA. Jaarlijks wordt een aantal knelpunten in het MRA Fietsroutenetwerk opgelost. De samenwerking met het Rijk vanuit het Nationaal Programma Toekomstbeeld Fiets blijft aandacht vragen. Helaas blijven de middelen bij het Rijk nog achterwege. Er zal dan ook gekeken worden naar de EU-regelingen in dit verband. Stimulering van werkgevers en werknemers vindt plaats vanuit de gebiedsaanpak Gedrag en met het Green Deal project Fietsmetropool wordt met private partners gewerkt aan het verbeteren van allerlei fietsvoorzieningen.

Slimme en duurzame mobiliteit – De MRA probeert met het Rijk afspraken te maken op basis van het klimaatakkoord en het landelijke programma SLIM. Ondertussen wordt met MRA Elektrisch, de samenwerkingsagenda Logistiek, Gedrag, het programma slim en duurzaam OV, Smart Mobility toepassingen en het Regionale (duurzame) Mobiliteits Programma (RMP als paraplu) gestage voortgang geboekt. Op korte termijn komen de onderzoeksresultaten beschikbaar over de CO₂ emissiewinst per maatregel. Hierop zal het RMP aangepast worden.

3. Planning: P&C Cyclus in 2024

In 2024 is de planning voor de verschillende documenten uit de P&C Cyclus als volgt:

Verantwoording 2023

- De Verantwoording over 2023 zal worden vastgesteld in het Bestuur van 23 februari, en ter kennisname verzonden naar de AV van maart.

Voortgangsnota 2023

- De Voortgangsnota over 2023 zal in concept worden vastgesteld in de AV van 22 maart 2024.
- De Voortgangsnota over 2023 zal op maandag 8 april worden verzonden naar alle deelnemers zodat zij wensen en opvattingen kunnen indienen. De deadline voor het aanleveren van wensen en opvattingen is dinsdag 4 juni om 12.00 uur.
- De wensen en opvattingen voor de Voortgangsnota zullen vervolgens (voorzien van een advies van het Bestuur over hoe om te gaan met de betreffende wens of opvatting) worden besproken in de Algemene Vergadering van 14 juni
- Op vrijdag 21 juni zal de (eventueel naar aanleiding van de ingekomen wensen en opvattingen) gewijzigde versie van de Voortgangsnota met daarbij een nota van beantwoording worden verzonden naar alle deelnemers

Inhoudelijke en financiële verantwoording MRA Agenda 2020 – 2024

- Concept verantwoording zal worden besproken in de AV van 14 juni
- Vervolgens gaat de concept verantwoording voor een procedure van wensen en opvattingen naar alle MRA-deelnemers. Verzending daarvan is op donderdag 20 juni, deadline voor aanleveren wensen en opvattingen is op vrijdag 20 september
- De definitieve verantwoording zal worden vastgesteld in de AV van 27 september: daar zal ook besloten worden over wat te doen met het overschot/tekort over de afgelopen vier jaar.

MRA Agenda 2024 – 2028

- De 80% versie van de MRA Agenda 2024 – 2028 zal worden besproken in de extra AV van 9 februari
- Daarna zal de verzending 80% versie voor wensen en opvattingen gebeuren op 18 februari. De deadline voor het aanleveren van wensen en opvattingen is op 12 mei om 12.00 uur.

- In de AV van 14 juni zal de definitieve conceptversie van de MRA Agenda 2024 – 2028 worden besproken.
- Verzending van definitief concept ter bekrachtiging door alle deelnemers zal zijn op 23 juni.
- Vaststelling van de nieuwe MRA Agenda zal op een MRA Congres in oktober geschieden.

Meerjarenbegroting 2024 – 2028

- Opstellen op basis van Meerjarig Uitvoeringsprogramma 2024 – 2028: bespreking van concept Meerjarenbegroting in AV van 14 juni
- Verzenden van concept Meerjarenbegroting voor wensen en opvattingen is dan op datum 21 juni: deadline voor aanleveren wensen en opvattingen is dan op 4 oktober om 12.00 uur.
- Vaststellen van definitieve meerjarenbegroting zal op een MRA Congres in oktober geschieden.

Jaarplan 2025

- In het Bestuur van 8 november zal het Jaarplan voor 2025 worden vastgesteld. Input hiervoor wordt gegeven door de Platforms (Economie, Ruimte, Mobiliteit), die deze input bespreken in hun BO's van half oktober.
- Na vaststelling van het Jaarplan voor 2025 wordt het Jaarplan op de website geplaatst, en ter kennisname verzonden aan alle deelnemers bij de stukken voor de Algemene Vergadering van 18 december.

Termijnagenda 2025

- De termijnagenda voor 2025 wordt vastgesteld in het Bestuur van 8 november
- De Termijnagenda voor 2025 wordt na vaststelling in het Bestuur van 8 november ter kennisname verzonden naar alle deelnemers. Daarna zal elk kwartaal een actualisatie van de Termijnagenda 2025 worden op de website verplaatst en worden verspreid via het reguliere bericht aan raden en Staten

Verklaring van woorden en afkortingen

Amsterdam Economic Board (Board) – een samenwerkingsverband tussen overheden, bedrijfsleven en kennisinstellingen in de Metropoolregio Amsterdam (zie <https://amsterdameconomicboard.com>). De **Economic Board Flevoland** is de variant voor de provincie Flevoland.

Algemene Vergadering (AV) – een bestuurlijk overlegorgaan van de Metropoolregio Amsterdam. Alle deelnemers van de MRA voordigen een bestuurder naar keuze af naar de AV. De Algemene Vergadering (AV) is het algemeen bestuur van de MRA. Zij controleert het bestuur en is de primaire link met de deelnemers.

Bedrijventerreinenstrategie – een ruimtelijk-economische strategie op schaal van de MRA, waarin regionaal afgestemd wordt over de benodigde ruimte voor bedrijven in de MRA

Bestuur – een bestuurlijk overlegorgaan van de Metropoolregio Amsterdam. Het Bestuur bestaat uit de burgemeester van Amsterdam, de CdK's van beide provincies, en zeven wethouders, verspreid afkomstig uit een van de inhoudelijke platforms. Het Bestuur is het dagelijks bestuur van de MRA, en stuurt op de uitvoering van de samenwerking.

Bestuurlijk Overleg Leefomgeving (BOL) – een overleg tussen het Rijk en de regio's, waarin afspraken worden gemaakt over de ontwikkeling van de MRA

Brede Welvaart – een begrip van welvaart waarin breder wordt gekeken dan sec de materiele welvaart, maar waar bijvoorbeeld ook rekening gehouden wordt met zaken als gezondheid, onderwijs, milieu en leefomgeving, sociale cohesie, enzovoort.

Deelnemers – de aan de MRA-samenwerking deelnemende gemeenten, provincies en de Vervoerregio Amsterdam

Deelregio's – de Metropoolregio Amsterdam is opgebouwd uit zeven deelregio's: Amsterdam, Zaanstreek-Waterland, Amstelland-Meerlanden, Zuid-Kennemerland, Almere-Lelystad, Regio Gooi- en Vecht en de IJmond

Governance – de wijze waarop een samenwerking, proces of project wordt aangestuurd

Herstructurering (bedrijventerreinen) – het opnieuw inrichten of opwaarderen van bestaande (vaak verouderde) bedrijventerreinen om de economische of ruimtelijke waarde te vergroten, al dan niet gepaard gaande met het inpassen van nieuwe functies

Investeringsagenda – een agenda waarin voor bepaalde thema's of projecten inzichtelijk wordt gemaakt welke publieke en private investeringen nodig zijn om de beoogde doelen te behalen.

Jaarplan – een sturingsdocument voor het MRA Bestuur, waarin zowel inhoudelijk als financieel inzichtelijk is gemaakt wat voor het komende jaar is voorzien aan activiteiten en beoogde resultaten

Metropoolregio Amsterdam (MRA) – een samenwerkingsverband (zie ook 'deelnemers'), en een geografisch gebied (bestaande uit het gebied van de deelnemende gemeenten)

MIRT – Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport; een overlegstructuur tussen het Rijk en de regio om afspraken te maken over de genoemde onderwerpen.

MRA Agenda – het inhoudelijk kader waarin we als samenwerkende overheden in de MRA elke vier jaar onze doelstellingen en beoogde resultaten vastleggen. Deze wordt door alle deelnemers vastgesteld.

MRA Directie – de kern van het ambtelijke netwerk dat de regionale samenwerking ondersteunt. De medewerkers van de MRA Directie worden 'om niet' ter beschikking gesteld door de deelnemers en zijn veelal een gedeelte van hun tijd werkzaam voor de MRA Directie en een deel van de tijd voor de moederorganisatie.

MTB – Multimodaal Toekomst Beeld: een toekomstbeeld waarin voor verschillende vervoersmodaliteiten is uitgewerkt wat onze stip op de horizon is als samenwerkende overheden

NOVEX – Nationale Omgevingsvisie Extra: de NOVEX is in feite de verdere uitwerking van de Verstedelijkingsstrategie, waarin voor elk van de vijf in de MRA gelegen NOVEX-gebieden plannen worden gemaakt voor hoe hier de verstedelijkingsstrategie uit te werken.

Operationalisatie – uitwerking van hoe een bijvoorbeeld een afspraak, strategie, of beoogd doel in de praktijk zal worden uitgevoerd.

P&C Cyclus – Planning & Control Cyclus: een cyclus (vierjaarlijks en jaarlijks) waarin eerst inzichtelijk wordt gemaakt welke acties en resultaten voor een bepaalde (toekomstige) periode zijn voorzien en welke begroting daarbij nodig is, en waarin vervolgens nadien inzichtelijk wordt gemaakt wat daarvan terecht is gekomen.

Platform – een vast terugkerend bestuurlijk overleg van de Metropoolregio Amsterdam over een specifiek inhoudelijk onderwerp. In de MRA hebben we drie platforms: een voor Ruimte, een voor Economie en een voor Mobiliteit

Polycentrisch Model – een model voor de verstedelijking van de MRA, dat uitgaat van een centrumgemeente (Amsterdam) en meerdere kleinere centrumgemeenten daaromheen (bijvoorbeeld Amstelveen, Lelystad of Haarlem) die gezamenlijk een samenhangend geheel vormen

Portefeuillehouders Overleg (PHO) – een tijdelijk bestuurlijk overleg van de Metropoolregio Amsterdam over een specifiek inhoudelijk onderwerp, dat op basis van actualiteit of urgentie bijeenkomt ten einde bepaalde doelen te bereiken of af te stemmen over zich voordoende problemen. Op dit moment zijn er PHO's voor Bouwen & Wonen, Erfgoed, Kunst en Cultuur, en Sociaal. In het verleden waren er ook PHO's voor Duurzaamheid en Landschap.

Raadtafel – een adviesorgaan voor de Metropoolregio Amsterdam, waarin raads- en Statenleden vanuit alle deelnemers zitting hebben. De Raadtafel kan gevraagd en ongevraagd advies geven op processen in de MRA, en dan met name op hoe raden en Staten daar goed op aangehaakt kunnen worden. Zijn geven nooit inhoudelijk advies.

RMP - het Regionale (duurzame) Mobiliteits Programma (RMP) voor de MRA, dat voortkomt uit het Klimaatakkoord, fungeert als een regionale paraplu m.b.t. de duurzame mobiliteit

ROM (Inwest) – de regionale ontwikkelingsmaatschappij voor het Noord-Hollandse deel van de Metropoolregio Amsterdam. **Horizon Flevoland** is de variant voor de provincie Flevoland.

Samenwerkingsafspraken – het kaderdocument waarin de samenwerkende overheden in de MRA met elkaar vastleggen hoe zij met elkaar samenwerken. Wordt elke vier jaar geactualiseerd.

Schaalsprong (OV) – een opschaling en uitbreiding van het openbaar vervoer(snetwerk) die nodig is om de verdere groei van de MRA mogelijk te maken

Smart Mobility – slimme en innovatieve toepassingen om de mobiliteit van mensen of goederen te bevorderen

Termijnagenda – een informatief document om voor raden en Staten in de Metropoolregio Amsterdam inzichtelijk te maken welke onderwerpen wanneer in welke bestuurlijke overleggen aan de orde komen, om ze zo beter in staat te stellen hierover het gesprek te voeren met de bestuurders die hun gemeente/ provincie vertegenwoordigen in die gremia.

Triple Helix Samenwerking – de samenwerking tussen overheden, bedrijfsleven en kennisinstellingen. Tegenwoordig wordt ook vaak gesproken over quadruple helix samenwerking; dan worden de sociaal-maatschappelijke instellingen ook betrokken

Verantwoording - een sturingsdocument voor het MRA Bestuur, waarin zowel inhoudelijk als financieel inzichtelijk is gemaakt welke acties het afgelopen jaar zijn uitgevoerd, en wat dat heeft opgeleverd aan resultaat

Verstedelijkingsstrategie – een strategie die de MRA samen met het Rijk heeft opgesteld voor de toekomstige verstedelijking van de MRA, met daarin ook afspraken over de inzet hiervoor van Rijk en regio.

Vervoerarmoede – het door stijgende prijzen van vervoer armer worden van delen van de bevolking. Naar mate de prijzen van vervoer hoger worden, gaat een steeds groter deel van het inkomen op aan het bekostigen van vervoer, wat voor mensen met een laag inkomen lastiger te dragen is dan mensen met een hoog inkomen.

Voortgangsnota - een informatief document om voor raden en Staten in de Metropoolregio Amsterdam inzichtelijk te maken welke acties het afgelopen jaar zijn uitgevoerd, en wat dat heeft opgeleverd aan resultaat, om ze zo beter in staat te stellen hierover het gesprek te voeren met de bestuurders die hun gemeente/ provincie vertegenwoordigen in die gremia.